

Resumé

V naší práci se zabýváme osobností a dílem významného lingvisty a bohemisty Františka Trávníčka (1888–1961). Nejprve jsme velmi stručně nastínili jeho život a pokusili jsme se jej představit jednak jako neopomenutelnou osobnost české jazykovědné bohemistiky, jednak jako dlouholetého univerzitního funkcionáře a pedagoga. Neopomíjíme ani jeho poválečné politické působení v KSČ.

Práce se zaměřuje na Trávníčkovu dílo se zvláštním zřetelem k jeho aktivitám lingvodidaktickým. Jedna část je věnována Trávníčkovu vědeckému dílu a s přihlédnutím ke kulturně-historickému kontextu shrnuje jeho neobyčejně rozsáhlé a tematicky pestré dílo. Vydělili jsme pět zásadních oblastí jazykovědy (mluvnictví, historická gramatika, fonetika a fonologie, slovtvorba a dialektologie), do nichž Trávníček významnou měrou zasáhl, dále jsme zmínili dílo, které nejde jednoznačně zařadit do uvedených oblastí, případně dílo v dané oblasti zastoupené jen několika pracemi, a nakonec jsme se uvedli vlivy na Trávníčkovu vědeckou činnost.

Poslední a zároveň stěžejní část práce se věnuje Trávníčkovým lingvodidaktickým aktivitám s ohledem na dobový kontext. Z otázek vyučování českému jazyku soustředíme svou pozornost na nejvýznamnější okruhy Trávníčkova zájmu, a to zejména na otázku mluvnické metody jazykového vyučování, globální metody elementárního čtení, vyučování slohu a problematiku školních učebnic. Vybraná Trávníčkova lingvodidaktická díla jsme podrobili analýze.